

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande

Stockholm 2020-06-10

Promemorian En översyn av regleringen för tjänstepensionsföretag; Fi2020/01995/FPM

Svensk Försäkring tillstyrker i stort förslagen och bedömningarna i promemorian. I några delar föreslår vi dock nedan att det ska göras tillägg eller förtydliganden.

4.2 Kapitalkrav för infrastrukturinvesteringar

Svensk Försäkring tillstyrker i sig ansatsen i förslagen. Innebörden är dock otydlig vilket medför att konsekvenserna är svåra att bedöma. Avsikten är att vissa aktier och räntebärande tillgångar som klassas som godkända infrastrukturinvesteringar ska kunna få ett lägre kapitalkrav än det som för närvarande gäller för godkända infrastrukturinvesteringar, genom att samhällsintresset av att investeringarna kommer till stånd ska beaktas vid beräkningen av kapitalkravet.

För att tillgångar ska utgöra godkända infrastrukturinvesteringar behöver de enligt Finansinspektionens föreskrifter inte uppfylla några kriterier för miljömässig hållbarhet. I promemorian anges att det finns anledning att se över de befintliga föreskrifterna så att det säkerställs att lättnader i kapitalkravet för infrastrukturinvesteringar bara omfattar investeringar som uppfyller grundläggande krav på miljömässig hållbarhet. Svensk Försäkring utgår från att syftet inte är att Finansinspektionen ska inskränka vilka investeringar som kan utgöra godkända infrastrukturinvesteringar utan att för en delmängd av dessa, nämligen de som uppfyller nya hållbarhetskriterier, beräkna ett annat, lägre kapitalkrav än för övriga godkända infrastrukturinvesteringar. Det bör förtydligas. Vidare, när det införs ett nytt begrepp i lagtexten (godkända infrastrukturinvesteringar), bör det definieras.

I promemorian lämnas inga närmare detaljer om vilka "grundläggande krav på miljömässig hållbarhet" som ska ställas på de infrastrukturinvesteringar som avses. De närmare kriterierna lämnas till Finansinspektionen att ta fram. Svensk Försäkring anser att otydligheten är problematisk och att det i förarbetena bör ges en vägledning för inspektionens bedömningar. Vidare är det önskvärt att det tydliggörs hur inspektionen bör förhålla sig till det arbete som sker på EU-nivå om hållbara finanser, inklusive den kommande s.k. taxonomiförordningen.

Investeringar i infrastruktur sker normalt med syftet att vara ett långsiktigt innehav. Det är då särskilt viktigt att regleringen är förutsägbar. Svensk Försäkring har förståelse för att den bedömning som görs av kapitalkravet för vissa aktierelaterade infrastrukturinvesteringar i promemorian inte bör gälla om företagens samlade innehav i dessa investeringar blir så stora att den övergripande skyddsnivån inte uppnås. Mot bakgrund av långsiktigheten i investeringarna vore det dock olyckligt om sådana omprövningar av nivån på kapitalkravet som nämns i promemorian görs ofta och höjningar bör endast i undantagsfall göras för befintliga innehav.

5.1 Tjänstepension som tryggas av tjänstepensionsföretag

Svensk Försäkring tillstyrker förslaget om avtalsfrihet för informationsgivningen inom kollektivavtalsgrundad tjänstepension som meddelas av tjänstepensionsföretag. Svensk Försäkring anser dock att det av motiven bör framgå att när kollektivavtalsparterna utnyttjar sin avtalsfrihet för informationsgivningen så innebär det med nödvändighet att arbetsmarknadens parter, och den informationsgivare de utser, övertar ansvaret för informationsgivningen i den utsträckning som följer av avtalet. Tjänstepensionsföretaget fråntas därmed ansvar i samma mån. En annan ordning skulle innebära att tjänstepensionsföretaget blir ansvarigt för något de inte har möjlighet att kontrollera, vilket vore oacceptabelt. I det fall någon annan part, t.ex. en valcentral, uppdras av kollektivavtalsparterna att lämna informationen kan det uppdraget därmed inte utgöra utlagd verksamhet från tjänstepensionsföretaget utan informationsplikten grundas på kollektivavtalet.

I 1 kap. 4 § i Finansinspektionens informationsföreskrifter för försäkringsföretag (FFFS 2011:39) finns en möjlighet för försäkringsföretag att avtala med kollektivavtalsparterna eller andra som kan anses företräda försäkringstagarna om vilken information som ska lämnas och hur och av vem, för andra kollektivavtalsgrundade försäkringar eller gruppörsäkringar. Den avtalsfriheten omfattar andra avtal som arbetsrättsligt sett är att betrakta som kollektivavtal och inte bara de som i försäkringsavtalslagen definierats som kollektivavtal inom den lagregleringen. För att uppnå syftet att informationsregleringen ska vara lika för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag anser Svensk Försäkring att ett tillägg måste göras motsvarande andra meningen i 1 kap. 4 § i informationsföreskrifterna (FFFS 2011:39). I annat fall kommer inte samtliga kollektivavtal att omfattas av avtalsfriheten för informationsgivning inom tjänstepensionsföretag på motsvarande sätt som hos försäkringsföretag.

6 Försäkringar för egenföretagare och vissa förtroendevalda

I promemorian görs bedömningen att det inte kan anses strida mot andra tjänstepensionsdirektivet att ett tjänstepensionsföretag meddelar försäkringar som tecknas av en kommun eller en region för förtroendevalda. För att det inte ska råda någon tvekan om denna möjlighet föreslås ett förtydligande om det. Bedömningen görs mot bakgrund av bland annat det samband med yrkesutövning som dessa försäkringar har. Svensk Försäkring anser att förslaget har fått ett för snävt innehåll gällande vilka förtroendevalda som omfattas. Förtroendevalda finns i fler

verksamheter än i kommuner och regioner och utöver försäkringar för dessa finns motsvarande försäkringar för andra kategorier av förtroendevalda, såsom för riksdagsledamöter, nämndemän i domstol, och förtroendevalda hos arbetsmarknadens parter (personer som utsetts att företräda arbetsgivar- eller arbetstagarorganisation och ledamot av beslutande organ inom sådana organisationer).

Svensk Försäkring har svårt att se någon skillnad mellan försäkringar för dessa sistnämnda förtroendevalda och de som är verksamma i kommuner och regioner. Eftersom dessa försäkringar har ett tydligt samband med yrkesutövning, delar vi bedömningen att såväl dessa försäkringar som försäkringar för förtroendevalda inom kommuner och regioner kan utgöra tjänstepensionsförsäkringar enligt lagen om tjänstepensionsföretag redan i dess nuvarande lydelse. Med det i promemorian föreslagna tillägget i 1 kap. 4 § andra stycket 2 finns en uppenbar risk att tillägget kan komma att tolkas motsatsvis. Det skulle, för att ta ett tydligt exempel, innebära att arbetsskadeförsäkringar¹ som för närvarande meddelas för riksdagsledamöter, inte skulle anses utgöra tjänstepensionsförsäkringar och omfattas av lagen om tjänstepensionsföretag, trots att de har ett lika tydligt samband med yrkesutövning som arbetsskadeförsäkring för förtroendevalda inom kommuner och regioner (och som alltså skulle omfattas enligt uttrycklig bestämmelse i lagen om tjänstepensionsföretag).

Vi föreslår därför att bestämmelsen utvidgas till samtliga förtroendevalda. Den skulle exempelvis kunna utformas enligt nedanstående förslag.

”Med tjänstepensionsförsäkring avses också försäkring enligt första stycket som tecknas,

1. av staten för en riksdagsledamot,
2. av staten för en nämndeman i domstol,
3. av en kommun eller en region för en förtroendevald,
4. för en förtroendevald som utsetts att företräda arbetsgivar- eller arbetstagarorganisation eller utsetts till ledamot av beslutande organ inom en sådan organisation, samt
5. för en förtroendevald med därmed jämförbar ställning.”

7.1 Ändamålsenliga regler för tilläggsförsäkringar

Svensk Försäkring instämmer i uttalandet i motiven (s. 41) att ett skadeförsäkringsföretag vars försäkringar utgör tjänstepensionsförsäkring kan om det så önskar ansöka om omvandling så att företaget i stället får tillstånd att meddela tilläggsförsäkringar enligt lagen om tjänstepensionsföretag. Det bör i detta sammanhang förtydligas i motiven att omvandling för ett sådant skadeförsäkringsföretag inte behöver ske via ett mellansteg där företaget först ombildar sin skadeförsäkringsrörelse till livförsäkringsrörelse inom ramen för försäkringsrörelselagen. Något

¹ Arbetsskadeförsäkring kan utgöra tjänstepensionsförsäkring (klassen tilläggsförsäkring), se prop. 2018/19:158 s. 210 f.

sådant hinder för att ett skadeförsäkringsföretag ska kunna få tillstånd, direkt från att vara ett skadeförsäkringsföretag till att bli ett tjänstepensionsföretag, finns inte.

Svensk Försäkring

Johan Lundström